



Ministerstvo kultury ČR
Maltézské náměstí 1
118 00 Praha 1

k rukám ministra kultury
pana Mgr. Martina Baxy

V Praze dne 21. ledna 2025

Výzva odborníků k rychlému dokončení procesu rozšíření památkové ochrany zámeckého parku ve Štíříně

Vážený pane ministře,

obracím se na Vás jménem největší profesní organizace v ČR, hájící zájmy oborů jakými jsou krajinářská architektura, zahradnictví, arboristika, či správa zeleně a to ve věci, týkající se kulturní památky - areálu zámku Štířín a právě probíhajícího správního řízení o rozšíření památkové ochrany na celý zámecký park. Je nám známo, že toto řízení zahájilo ministerstvo kultury ČR již v létě roku 2023. To jsme samozřejmě jednoznačně uvítali, protože považujeme zámecký park za významné a dochované dílo krajinářské architektury, které si památkovou ochranu více než zaslouží. Na začátku tohoto roku, pár dní před 4. kolem prodejní aukce, jsme se ale dozvěděli, že řízení bohužel není ještě dokončeno. Dle našich dostupných informací MK ČR sice vydalo ve věci kladné rozhodnutí, proti němu byl ale podán rozklad a rozhodnutí prozatím nenabýlo právní moci. To považujeme za alarmující.

Aukce, kterou organizuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, probíhá již od září 2024. Domníváme se, že je ve veřejném zájmu, aby před odprodáním zámeckého areálu do soukromých rukou byl památkově chráněn celý park, a ne jenom jeho část, jelikož park je dílem celistvým. Pokud by se tak nestalo, existuje značné riziko, že dosud nechráněné části zámeckého parku budou nevratně poškozeny či zcela zničeny realizací různých zájmů soukromého investora – od nevhodných dílčích záměrů, dopravních řešení, či svévolných amatérských úprav parku, až po parcelaci pozemků a rozprodání např. za účelem zástavby. To vše bez možnosti dohledu státních orgánů hájících veřejný zájem na zachování celistvosti kulturní památky zámku Štířín. Hrozí zde nejenom zničení cenných a mnohdy vzácných dřevin, ale i poškození kompozice obdivuhodné památky zahradního umění, tedy zmaření vysoce kvalitního díla krajinářské architektury.

Zámek i park představuje pro obyvatele regionu i pro širokou kulturní veřejnost jeden z posledních ucelených odkazů a vzpomínek na podnikatelskou rodinu Ringhofferových, která v Kamenici a okolí působila ve 2. pol. 19. století. Zatímco zámek Kamenice a přilehlý park podlehl devastaci, na jejímž počátku byl v 90. letech 20. století odprodej této kulturní památky italskému podnikateli, o zámecký areál ve Štíříně ještě donedávna skvěle pečoval stát. Byly do něj investovány značné finanční prostředky, které umožnily jeho zachování v nebývalé kvalitě. Nyní se ho stát nepochopitelně zbavuje a jeho ochrana není zajištěna.

Jako odborníci, zabývající se širokou škálou problematiky péče o životní prostředí, krajinu a památky zahradního umění v ní umístěné, jsme hluboce znepokojeni výše popsaným stavem věcí.

Přírodně krajinářský park je integrální a původní součástí krajinářské úpravy areálu zámku, jehož základní památkovou hodnotou je historická funkční a komunikační provázanost parku při zámku, s navazující částí kulturní krajiny. Z památkového hlediska je pak zcela zásadní zachování pohledových os a průhledů, prostupujících napříč celým areálem, stejně tak zachování původní komunikační sítě a původních dřevin (solitérní kompoziční skupiny původních dubů, javorů či borovic douglasek). Od doby svého vzniku se vždy jednalo o jednoduší a zcela soudržný celek, tvořený dvěma vzájemně komunikujícími typy parkové a krajinářské úpravy. Nyní hrozí, že tato kontinuita bude porušena a promyšlené kompoziční dílo nenávratně poškozeno.



Neúcta státu ke společným historickým a kulturním hodnotám, která se projevuje mimo jiné i ve způsobu prodeje tohoto majetku, neochota zamyslet se nad využitím areálu tak, aby byl důstojným připomenutím rodiny Ringhofferových, stejně jako dlouhotrvající proces vyhlášení památkové ochrany na celý zámecký park nás velmi skličuje a Vám adresovanou výzvu k dokončení procesu rozšíření památkové ochrany vidíme jako jednu z posledních možností, jak v rámci prodeje zámku Štiřín zajistit ochranu přírodně krajinářského dědictví v celém jeho rozsahu.

Pane ministře, obracíme se na Vás, stojíte v čele instituce, která by měla být garantem zachování kulturních a historických hodnot v naší zemi. Apelujeme proto na Vaši odpovědnost a žádáme Vás, abyste se celou vahou své osobnosti i svěřené funkce zasadil o to, aby zámecký park ve Štiříně, který byl rodinou Ringhofferů vybudován po vzoru Průhonického parku, zůstal zachován v hranicích, jak jej rozšířili a udržovali tito majitelé.

Do zámku i celého parku byly investovány nejen značné finanční prostředky, ale i léta práce a energie uznávaných odborníků, jakými byl např. vedoucí Správy průhonického parku Ing. Ivan Staňa, nebo botanik a přírodovědec RNDr. Václav Větvíčka.

Přispějte prosím svým osobním nasazením k záchraně jedinečné památky zahradního umění a jejímu zachování pro příští generace!

S přátelským pozdravem

.....
Ing. Ondřej Feit, ředitel
Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z.s.